

BILAGA 2**Motiverat yttrande från Sveriges riksdag**

Riksdagen välkomnar kommissionens förslag om en harmonisering av regler och processer för hantering av kreditinstitut i kris. Enligt riksdagens uppfattning är det viktigt att myndigheterna i EU:s medlemsstater har de befogenheter och verktyg som krävs för att kunna förebygga kriser och för att snabbt kunna återställa förtroendet på de finansiella marknaderna vid en bankkollaps eller en större finanskris.

Innan riksdagen går in på frågan om direktivet är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna vill riksdagen kort kommentera några av sakfrågorna i förslaget.

Våren 2011 beslutade riksdagen om ett utlåtande (2010/11:FiU27) över det meddelande om ett EU-ramverk för krishantering som kommissionen presenterade senhösten 2010 (KOM(2010) 579). Förslagen i det nu aktuella direktivförslaget stämmer i stora delar överens med meddelandet från 2010, även om förslagen nu är mer genomarbetade. Dessutom har några förslag tillkommit, t.ex. förslaget om en lånemekanism mellan de nationella finansieringsarrangemangen.

Riksdagens uppfattning är att flertalet av de synpunkter och invändningar som framfördes utlåtandet våren 2011 fortfarande aktuella. Det handlar bl.a. om att enskilda EU-länder bör kunna komplettera ramverket med befogenheter, instrument och rutiner som passar det enskilda landet. Ramverket bör också tillåta ett temporärt statligt ägande av institut samt ge staterna möjligheter att utfärda garantier och ge banker kapitaltillskott. Ramverket bör kompletteras med tydliga rutiner, legala befogenheter och gränser för statliga ingripanden. Riksdagen anser vidare, precis som i utlåtandet 2011, att förslaget om att myndigheterna ska kunna tillsätta en särskild förvaltare av ett kreditinstitut inte bör genomföras.

Det aktuella direktivförslaget kommer att få en stor inverkan på svensk rätt, även inom områden som inte är harmoniserade, t.ex. insolvens- och förmögenhetsrätten. Det betyder, enligt riksdagens mening, att det är svårt att, under den begränsade tid som riksdagen har till sitt förfogande, avgöra hur olika delar av förslaget förhåller sig till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Riksdagen har dock i sin prövning kommit fram till att förslaget om en obligatorisk lånemekanism mellan de nationella finansieringsarrangemangen för avvecklingskostnader strider mot subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Enligt förslaget ska medlemsstaterna se till att de nationella finansieringsarrangemangen (Stabilitetsfonden i Sverige) ska ha en skyldighet att låna ut upp till 50 procent av sina tillgångar till andra staters finansieringsarrangemang. Kommissionen vill också ha befogenhet att genom s.k. delegerade akter bestämma under vilka omständigheter och till vilka villkor en sådan utlåning ska kunna komma till stånd.

Lånemekanismen kan enligt riksdagens mening att leda till överdrivet risktagande (moral hazard) genom att vissa medlemsstater kan lockas till att underfinansiera sina nationella arrangemang när de vet att de i en kris kan låna från andra medlemsstater. Lånemekanismen kan dessutom leda till en ofrivillig och oplanerad försvagning av medlemsstaternas statsfinanser, vilket motverkar ett av syftena med direktivet – att skydda skattebetalarnas intressen vid en finansiell kris. Om t.ex. den svenska Stabilitetsfonden tvingas låna ut till en annan medlemsstats fond kan den svenska staten i ett senare skede bli tvingad att låna eller tillföra budgetmedel till Stabilitetsfonden för säkerställa att fonden har de medel som krävs. Detta stämmer i sin tur inte överens med principerna om nationell beskattningsrätt och nationella parlaments möjligheter att själva bestämma över användningen av budgetmedel.

Riksdagens uppfattning är därför att målen med kommissionens förslag, vilka ytterst är att skapa finansiell stabilitet, minska risken för moral hazard och skydda skattebetalarnas intressen, bäst eller kanske endast kan nås genom att de enskilda medlemsstaterna får det fulla ansvaret för finansieringen av avvecklingen av kreditinstitut. Direktivet bör av denna anledning inte innehålla några tvingande mellanstatliga finansieringsförpliktelser.

Riksdagens bedömning i denna fråga ligger i linje med de bedömningar riksdagen gjorde sommaren 2010 när den prövade kommissionens förslag till direktiv om insättningsgarantisystem (KOM(2010) 368) och direktivförslaget om system för ersättning till investerare (KOM(2010) 371). Kommissionen föreslog då liknande obligatoriska lånemekanismer mellan de nationella garanti- och ersättningssystemen. Riksdagens slutsats var då, precis som nu, att förslagen stred mot subsidiaritetsprincipen (bet. 2009/10:FiU42 och 2009/10:FiU43).